

cesar Karel sezidati poleg studenea veliko in krasno poslopje za bolnike ter je tudi dovolil, da se je nekoliko njegovih zvestih podložnikov naselilo v obližji teh toliko koristnih toplic. In takó so nastali Karlovi vari (Karlsbad) na Českem, ki so danes najimenitnejše toplice na zemlji.

Karlovi vari štejejo blizu do 8000 prebivalcev ter ležé v jako lepej, ozkej in z gorami obdanej dolini. Mesto ima krasna poslopja, mnogo tovaren za izdelovanje papirja, tapét, jekla, cina itd. Glasovita zdravilna voda, katero je, kakor nam pripoveduje pripovedka, prvi našel cesar Karel IV. 1347. l., ima po Réaumurjevem toplomeru 58 stopinj gorkote.

Katera cvetica je najkrasnejša.

Županova Julka je imela posebno veselje do cvetic. Najsrečnejša je bila, kadar se je izprehajala v domačem vrtu med visokimi solnčnicami in cvetočimi vrtnicami. Nihče je ni videl, da bi z otroci po vasi pohajkovala. Večkrat so jo vabile druge deklice, da bi šla ž njimi na travnik ali polje, ter se ondu ž njimi igrala, ali bilo je vse zaman. Julka se je pri takej priložnosti spominjala materinih zlatih besed: „Kjer se igra in mnogo govori, ondu ni nikoli brez greha.“ Zatorej je bila najrajše domá na vrtu pri svojih cveticah, če so jo tudi njene tovarišice zaradi tega zasmehovale. Večkrat so jo ljudjé videli, kako cveticam priliva, kako jih objema in se ž njimi pogovarja. —

Bilo je lepo jutro. Solnce je že objemalo s svojimi dobrejnim žarki županov vrtiček. Julka prosi očeta, naj bi šel pogledat njene cvetice na vrt, ki tako lepo cvetó. Oče, ki so bili tudi velik prijatelj lepim cveticam, gredó z hčerko na vrt. — „Moj Bog!“ zavpije Julka stopivši na vrt, „moj Bog! kako lepó si vse ustvaril.“ — „Zahvaliva se ljubemu Bogu,“ pravijo oče, „ker nam toliko dobrega vsaki dan daje.“ Odmolivši juterno molitev, gresta po vrtu. „Glej tu,“ rekó oče, „kako lepa je ta solnčnica. Kako močno se vzdiguje k nebu in kako zaničljivo gleda na druge manjše svoje sestrice.“ — „Oče! jaz jo takój izrujem,“ oglasi se Julka. „Nè, nè,“ opomnijo oče, „ne stori tega. Solnčnica naj te opomina vsak dan, da se nikar ne povišuj; kakor ti solnčnice nimaš rada, ker se nad druge povzdiguje, takó tudi nihče ne ljubi prevzetnega človeka. Spominaj se lepega izreka, ki pravi: Kdor visoko leta, nizko pade. — Kak razloček pa je med ošabno solnčnico in ponižno vijolčico!“ nadaljujejo oče. „Res, da vijolice ne ugledaš takój; ali njena prijetna vonjava te izvabi k njej, kjer se ponižno skriva. Ljubi tudi ti, Julka moja, ponižnost takó, kakor jo ljubi vijolčica. Misli na Bogá, ki je ponižnim otrokom velik prijatelj. — In kako lepi so ti klinčki (nageljni.) Glej, dete moje, ljubi Bog je vse takój ustvaril, da je narava človeku res prava knjiga, polna lepih naukov in resnic; v vsako stvar je zapisal modri Bog kak lep nauk, katerega moramo čitati znati in se po njem ravnati. Tudi ti klinčki nas nekaj lepega učé. Rudeča barva naj te opomina ljubezni do Bogá, do starišev in učiteljev, in sploh do vseh ljudi. Ljubiti moraš, draga moja, vse ljudi, ako želiš biti srečna.“ — „Oče,“ oglasi se Julka, „poglejte, pogledajte,

kakó lepa je ta lilija, bela je kakor sneg.“ — „Dà, dà, res je lepa.“ rečejo oče. „Lilija naj ti bode počoba čistega sreča. Misli si, kakšna bi bila ta lilija, ako bi jo kdo umazal in polomil.“ — „Kdo bi bil takó neusmiljen“ reče Julka. — „Glej, ljuba moja.“ odgovoré oče, „mi vsi smo taki. Kadar smo stopili v življenje nam je Bog dal čisto, lepo srce; a mi smo ga omažežavali s črnimi grehi, z neposlušnostjo in malopridnostjo. Pazi, pazi se, moja draga, da ne omažežuješ svojega sreča; umazana lilija, se ne da več popolnem obélití. To cvetico, belo lilijo imej vedno pred očmi, ker ona je najkrasnejša cvetica. Vselej, kadar jo vidiš, spominaj se prigovora, ki pravi: „Največje bogastvo je čisto srce.“

Josip.

Očetov god.

eki stariši so imeli dva sina. Marček je bil dober in priden, a Lukec je bil nemaren in len.

Necega jutra rečejo mati dečkoma: „Otroka! za osem dni bode god našega dobrega očeta. Ne bilo bi lepó, ako bi mu taka dečka, kakeršna sta vidva, ne čestítala k njegovemu godovnemu dnevu. Zatorej je treba, da malo pomislita, kakó in s čim ga bosta razveselila, kakó se mu bosta najlepše zahvalila za tolike dobrote, ki jih imata vsak dan od njega.“

Marčeku tega ni bilo treba dvakrat povedati. Ko je prišel v šolo, takój je prosil gospoda učitelja, da bi mu napisali lepo čestitko za god njegovega dobrega očeta. Učitelj so mu njegovo željo radi izpolnili, in Marček se je potem učil in učil, dokler ni prav dobro znal čestitke na izust, ter jo je tudi prav lepó napisal na okinčan papir, katerega si je kupil za prihranjeno dvajsetico. Oj, kakó težko je užé čakal očetovega godú.

In Lukec? On je le malo mislil in se malo brigal za očetov god. Brat ga je večkrat opómnel, naj se uči. Ali Lukec se je vselej zadržal nanj: „Kaj tebe to briga? Mar še hočeš ti učiti mesto mene?“

Dolgo zaželjeni dan, očetov god, pride. Mati so ta dan zgodaj vstali ter zbudili dečka, da bi ju lepó in čedno oblekli za veseli in praznični dan, ki se bode obhajal v hiši. Malo pred zajutrekom peljejo mati obá dečka v očetovo sobo. Stopivši pred očeta, začné Marček takój svoje želje izraževati, in to takó lepó in gladko, da so očetu solze veselja stopile v oči. Objeli so Markca, poljubili ga in mu rekli: „Želim, da bi mi tudi ti bil zdrav in srečen, sin moj ljubi!“ — Zdaj pride vrsta na Lukca. Ali pogledjte ga, stoji in molči, kakor bi ne znal šteti do pet. Niti besedice ne zine. Od velike sramote zarudi kakor kuhan rak, in — na ves glas se začné jokati. Oče videč, da se Lukec ni naučil ničesar, ne rekó niti besede, ker so znali, da je nemaren in len deček, pogledajo ga resnobno in otidejo v drugo sobo.

To je bilo za Lukea zeló neprijetno, takó neprijetno, da je bil od tega dne ves drugačen; popravil se je in je bil priden in poslušen deček.